

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2011.2.22.
COM(2011) 77 végleges

2008/0028 (COD)

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE
AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK**

**az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján
a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló európai parlamenti és
tanácsi rendelet elfogadására vonatkozó, első olvasatban elfogadott tanácsi álláspontról**

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (6) bekezdése alapján a fogyasztók élelmiszerekkel kapcsolatos tájékoztatásáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására vonatkozó, első olvasatban elfogadott tanácsi álláspontról

1. ELŐZMÉNYEK

A javaslatnak az EP-hez, illetve a Tanácshoz történő továbbításának időpontja (COM(2008) 40 végleges – 2008/0028(COD)): 2008. február 1.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményének kelte: 2008. szeptember 18.

Az Európai Parlament (első olvasatban elfogadott) véleményének kelte: 2010. június 16.

A módosított javaslat továbbításának időpontja: [*]

A politikai megállapodás időpontja: 2010. december 7.

A tanácsi álláspont elfogadásának időpontja: 2011. február 21.

- * Figyelembe véve az európai parlamenti első olvasatot követő tanácsi fejleményeket, a Bizottság nem készített módosított javaslatot, hanem az Európai Parlamentnek 2010. szeptember 29-én elküldött, „A Bizottság közleménye a Parlament által a 2010. júniusi ülésen elfogadott vélemények és határozatok nyomán tett intézkedésről” (SP(2010)6136 számú dokumentum) című dokumentumban fejezte ki nézeteit a Parlament által elfogadott módosításokról.

2. A BIZOTTSÁG JAVASLATÁNAK CÉLJA

A javaslat a címkézéssel szembe fordított jogszabályok két fontos területét foglalja egységes szerkezetbe és aktualizálja: az élelmiszerek általános címkézését és a tápértékjelölést, amelyet a 2000/13/EK¹, illetve a 90/496/EGK² irányelv szabályoz. A javaslat emellett átdolgozhat további, egyes élelmiszer-kategóriák címkézéséről szóló irányelvet is. A javaslat célkitűzései:

- Az élelmiszerek címkézéséről szóló jogszabályok egyszerűsítése egyetlen jogi aktus létrehozásával az általános címkézésre és tápértékjelölésre vonatkozó

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/13/EK irányelve (2000. március 20.) az élelmiszerek címkézésére, kizserelésére és reklámozására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről (HL L 109., 2000.5.6., 29. o.).

² A Tanács 90/496/EGK irányelve (1990. szeptember 24.) az élelmiszerek tápértékjelöléséről (HL L 276., 1990.10.6., 40. o.).

horizontális címkézési előírásokra vonatkozó elvekre és követelmények számára;

- Az élelmiszerekre vonatkozó információk megjelenítésének és pontosságának kötelezettségeire vonatkozó konkrét rendelkezések bevezetése a teljes élelmiszerláncban;
- Mérhető kritériumok meghatározása az élelmiszereken feltüntetett jelölések olvashatóságának bizonyos szempontjai tekintetében;
- A származási országra vagy az eredet helyére vonatkozó címkézéssel szembeni szabályok egyértelművé tétele;
- A kötelező tápértékjelölésnek a fő látómezőben történő feltüntetésének bevezetése a feldolgozott élelmiszerek többsége esetében;
- Az élelmiszerek önkéntes címkézésének egyes szempontjait szabályozó, a tagállamok által jóváhagyott rendszer létrehozása.

3. MEGJEGYZÉSEK A TANÁCS ÁLLÁSPONTJÁHOZ

3.1. Általános megjegyzések

Az Európai Parlament (EP) első olvasatban 2010. június 16-án fogadta el álláspontját. A Bizottság az első olvasatban elfogadott 247 módosításból 113-mal teljes egészében, részben vagy elvben egyetértett, mivel úgy ítélte meg, hogy ezek a módosítások pontosították a Bizottság javaslatát vagy javítottak azon, és összhangban voltak a javaslat általános céljával.

Az első olvasatban 2011. február 21-én elfogadott tanácsi álláspont nagyrészt megfelel az eredeti bizottsági javaslat célkitűzéseinek, bizonyos kérdésekben azonban eltér attól. A jogalkotási folyamat előrehaladása érdekében a Bizottság nem helyezkedett szembe a javaslat szövegéről szóló politikai megállapodással. A Bizottság ugyanakkor a csatolt nyilatkozatban jelezte a Tanács felé, hogy az Európai Parlamentnek a Bizottság által elfogadhatónak tartott módosításait, különösen a csomagolás elülső felületén feltüntetendő egyes tápérték-információkra vonatkozó előírást az elnökségi szöveg nem tartalmazza.

3.2. A Bizottság által elfogadott, a tanácsi álláspontban az első olvasat során teljes egészében, részben vagy elviekben érvényre jutó európai parlamenti módosítások

Származás hely jelölése – Az EP első olvasatban elfogadott álláspontja javasolta a származás kötelező jelölését a hús-, baromfi- és tejtermékek, a friss gyümölcsök és zöldségek, az egyéb, egyetlen összetevőből álló termékek, valamint a feldolgozott élelmiszerek összetevőjeként felhasznált hús és hal esetében (101. mód.). Kötelező címkézéssel szembeni szabályok már vannak a gyümölcsökre és zöldségekre, a marhahúsra, a borra, az olívaolajra és az importált baromfira vonatkozóan, továbbá a

Bizottság a közelmúltban előterjesztett egy javaslatot³, amelynek célja, hogy – a hatásvizsgálatok után – jogalapot teremtsen valamennyi ágazat esetében a termelés helyének esetleges kötelező jelölésére. Az EP véleményéről szóló közleményében a Bizottság az újrászövegezés feltétele mellett részben elfogadta – hatásvizsgálatokon alapuló átruházott intézkedések hatálybalépése esetén – az EP módosítását a származási hely kötelező feltüntetésének kiterjesztéséről az olyan alapvető elsődleges élelmiszerek tekintetében, amelyek nem estek át lényeges/jelentős feldolgozáson és általában egyetlen összetevőből álló termékeknek minősülnek. A Bizottság jelezte továbbá, hogy a fogyasztók elvárásainak és a konkrét élelmiszerekre vonatkozó gyakorlati korlátozások figyelembevételéhez a származási hely kötelező feltüntetésének alkalmazását hatásvizsgálatokon alapuló átruházott intézkedések hatálybalépésétől kell függővé tenni, különösen meghatározva az élelmiszer származási helyével kapcsolatos információk feltüntetésének/kifejezésének módját valamennyi élelmiszer vagy konkrét élelmiszer-kategóriák esetében.

Az első olvasatban elfogadott tanácsi álláspont szerint a származási hely kötelező feltüntetése vonatkozna a feldolgozatlan sertés-, juh-, kecske- és baromfihúsrá, feltéve hogy a rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül elfogadják a végrehajtási szabályokat. A Tanács emellett azt is javasolja, hogy a Bizottság nyújtson be az EP-nek és a Tanácsnak a rendelet hatálybalépésétől számított három éven belül egy jelentést a következő termékek származási helyének kötelező feltüntetéséről: tej; tejtermék összetevőjeként felhasznált tej; összetevőként felhasznált hús; feldolgozatlan élelmiszerek; egyetlen összetevőből álló termékek; élelmiszerek több mint 50 %-át képező összetevők. A Bizottság el tudja fogadni a sertéshús, baromfi, juh- és kecskehús kötelező címkézésére vonatkozó megközelítést. A Bizottság azonban úgy ítéli meg, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés fényében ezt az előírást felhatalmazáson alapuló jogi aktusok révén kell alkalmazni, mivel kvázi-jogszabályi elemeket érint (például a megfelelő földrajzi szint megállapításához). Ezeket a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat a sertés-, juh-, kecske- és baromfihús-ágazatokra vonatkozó konkrét uniós rendelkezések keretében kell elfogadni. A jogi szöveget ennek megfelelően kell átdolgozni, az Európai Unió működéséről szóló szerződés fényében. Az említett előírást alkalmazó intézkedéseknek különösen figyelembe kell venniük az élelmiszer-ipari vállalkozókra és a végrehajtó hatóságokra háruló szükségtelen és túlzott adminisztratív teher elkerülésének szükségességét. Ennek biztosítania kell az egyensúlyt a fogyasztók értékes információkkal történő ellátása között, miközben megakadályozza azt, hogy az ilyen intézkedések rontsák a versenyképességet, megzavarják a kereskedelmet, vagy aránytalan költségekkel terheljék a vállalkozásokat és a fogyasztókat. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Tanácsnak a származási hely kötelező feltüntetésének egyéb élelmiszerekre történő kiterjesztéséről szóló tervezett jelentése tudomásul veszi az EP érdekét a származás kötelező jelölésében más élelmiszerek esetében, azonban olyan megközelítést tesz lehetővé, amely figyelembe tudja venni a fogyasztók elvárásait és a konkrét élelmiszerekkel kapcsolatos gyakorlati korlátokat, amint azt a Bizottság által az EP-nek megküldött válasz tartalmazza, továbbá a származási hely feltüntetése tekintetében kompatibilis az 1234/2007/EK rendelet módosítási javaslatával

³ COM(2010)738.

(COM(2010)738). A Bizottság itt úgy véli, hogy az elv elfogadható, azonban a jogi szöveg átfogalmazására lehet szükség.

Élelmiszer-utánzatok/helyettesítő élelmiszerek: Az „élelmiszer-utánzatokkal” kapcsolatos félrevezető gyakorlatokat kifejezetten tiltó európai parlamenti módosítást (78. mód.) a Bizottság részben elfogadhatónak ítélte meg. A Tanács első olvasatban alkalmazott megközelítése, miszerint erősíteni kell a félrevezető jelölésre vonatkozó általános rendelkezéseket, összhangban van az európai parlamenti módosításokkal kapcsolatos bizottsági állásponttal és elfogadható. A Tanács álláspontja, mely szerint a mellékletnek tartalmaznia kell az előírást, hogy a fogyasztó elvárása szerint szokásosan használt, vagy természetes módon jelen lévő alkotóelemeket vagy összetevőket helyettesítő alkotóelemeket vagy összetevőket egyértelműen fel kell tüntetni a címkén (nem csupán az összetevők felsorolásában), a kompromisszum szellemében elfogadható a Bizottság számára. A Bizottság azonban nem fogadja el azt, hogy az élelmiszer vagy összetevő megnevezése például „helyettesítő” sajt vagy sonka, stb., illetve „sajtutánzat” vagy „sonkautánzat” legyen, amint azt a 230. európai parlamenti módosítás javasolja.

A „nano” összetevők jelölése: Az EP álláspontját, amely szerint a nanotechnológiával előállított összetevőket változtatás nélkül kell feltüntetni (130. mód.) a Bizottság elvben elfogadta. A Bizottság számára elfogadható a Tanács javaslata, amely szerint a „mesterséges nanoanyagok” meghatározására történő kereszthivatkozást, valamint az összetevők felsorolásában az adott összetevők jelenlétének feltüntetésére vonatkozó előírást kell beilleszteni. A Tanács álláspontja összhangban van az új élelmiszerekről és új élelmiszer-összetevőkről szóló 258/97/EK rendelet átdolgozásával kapcsolatos megbeszélésekkel.

A nem előre csomagolt élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező tájékoztatási követelmények: Az EP első olvasatban elfogadott álláspontja szerint a nem előre csomagolt élelmiszereket ki kell vonni a rendelet hatálya alól (30. mód.). Az EP álláspontja a nem előre csomagolt élelmiszerekre vonatkozó nemzeti intézkedésekről ugyanakkor elfogadja a tájékoztatás elvét az esetlegesen allergiát vagy intoleranciát okozó anyagokat tartalmazó összetevők (allergén hatású összetevők) jelenlétéről. A Tanács szintén elfogadta a nem előre csomagolt élelmiszerekre vonatkozóan az allergén hatású összetevőkről szóló információk feltüntetésének elvét.

Mind az EP, mind a Tanács első olvasatban kialakított álláspontjában módosítani kell az allergén hatású anyagokról szóló információk feltüntetésétől eltérő kötelező tájékoztatás elvét a nem előre csomagolt élelmiszerek tekintetében. Az eredeti bizottsági javaslat összhangban van a meglévő jogi kerettel, amely elvben rendelkezik arról, hogy a jogszabály hatálya alatt az élelmiszerekkel kapcsolatos kötelező információkat elérhetővé kell tenni valamennyi élelmiszer esetében. A nem előre csomagolt élelmiszerek esetében azonban a tagállamok dönthetnek úgy, hogy bizonyos információkat nem mindig kell elérhetővé tenni, amennyiben a fogyasztó elégséges információkkal rendelkezik. Az EP (184. mód.) és a Tanács álláspontjának egyaránt meg kell fordítania a Bizottság megközelítését, és lehetővé kell tennie a tagállamok számára, hogy az allergén anyagokkal kapcsolatos információk mellett előírják az információk feltüntetését a rendelet hatálya alá tartozó kötelező adatok tekintetében is. Ez a javasolt módosítás elfogadható, mivel a jogi aktus rendeletté változtatása azt jelentette volna, hogy – egy adott tagállamban a szabályok hiánya

esetén – az élelmiszer-ipari vállalkozónak nem csupán az allergén anyagokkal kapcsolatos információkat, hanem valamennyi kötelező adatot meg kell adnia.

Az élelmiszer-ipari vállalkozók kötelezettségei: A Tanács álláspontja az élelmiszer-ipari vállalkozók kötelezettségeiről (a Bizottság eredeti javaslatának 8. cikke) összhangban van a Bizottság javaslatában megfogalmazott elvekkel. Az EP első olvasatban kialakított álláspontja (84., 86., 88., 89. és 326. mód.) kiigazította a takarmányok forgalomba hozataláról és címkézéséről szóló 767/2009/EK rendeletben elfogadott megközelítésre vonatkozó bizottsági javaslatot. A Bizottság elfogadta az EP módosításait. A kérdés érzékenysége és a Tanácsban kialakult vitára való tekintettel azonban, a kompromisszum szellemében, a Bizottság el tudja fogadni a Tanács első olvasatban kialakított álláspontját.

3.3. A Bizottság által elutasított, a tanácsi álláspontban első olvasatban teljes egészében, részben vagy elviekben érvényre jutó európai parlamenti módosítások

Nemzeti rendszerek: Az EP első olvasatban kialakított álláspontjában törölte a nemzeti rendszerek kidolgozásáról szóló VII. fejezetet (301. mód.). A Tanács állásfoglalása ugyanezt a javaslatot tartalmazza. A Bizottság sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy sem az EP, sem a Tanács nem osztotta azon nézetet, hogy keretet kell biztosítani az önkéntes jelölési rendszerekkel kapcsolatos legjobb gyakorlatok cseréjéhez.

A Bizottság elutasította az EP első olvasatban elfogadott módosításait (155., 156., 298., 299. mód.), amelyek megváltoztatták a tápértékre vonatkozó információk további megjelenítési módjaira vonatkozó feltételeket, és ötvözték ezeket a grafikus bemutatás formáira vonatkozó feltételekkel. A Tanács javasolta a tápértékkel kapcsolatos tájékoztatás további önkéntes formáira és bemutatására vonatkozó feltételek (AVS) ötvözését is. Emellett a tanácsi álláspont tartalmazza olyan rendelkezések bevezetését, amelyek: engedélyezik a tagállamok számára a területükön specifikus AVS előmozdítását; kötelezik a tagállamokat az AVS megfelelő folyamatos ellenőrzésének biztosítására a piacukon; valamint megjegyzi, hogy a Bizottság elősegítheti az AVS-szel kapcsolatos információk és legjobb gyakorlatok cseréjét. A Tanács álláspontja kötelezi a Bizottságot arra, hogy fogadjon el végrehajtási szabályokat a 34. cikkben meghatározott feltételekre vonatkozóan, valamint a cikk alkalmazásától számított öt éven belül tegyen jelentést az EP-nek és a Tanácsnak a következőkről: az AVS alkalmazása és hatása, valamint harmonizációjuk ajánlhatósága. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Tanács által javasolt megközelítés alapul szolgálhat a tápértékjelöléssel kapcsolatos AVS jövőbeli felülvizsgálatához, és a Bizottság elfogadja a Tanács javaslatát.

Tápértékkel kapcsolatos tájékoztatás: A tápértékjelölés tekintetében a Bizottság elutasította az EP álláspontját a kötelező tápanyagok jegyzékének kibővítéséről (144. mód.). Első olvasatban a Tanács álláspontja az, hogy a nyilatkozattételi kötelezettséget ki kell terjeszteni a fehérjékre is. A Bizottság aggályosnak tartja a gazdasági szereplőket, különösen a kis- és középvállalkozásokat terhelő további költségeket, és a kötelező adatok rövidített jegyzékét részesítené előnyben. A javaslat elfogadható azonban, mivel mind az EP, mind a Tanács javasolta a fehérje felvételét a jegyzékbe, és egyedül ez a makrotápanyag volt az, amely nem szerepelt a bizottsági javaslatban.

Egy adagra vonatkozó tápértékkel kapcsolatos tájékoztatás: A Bizottság javaslata tartalmazza annak lehetőségét, hogy bizonyos feltételek mellett a tápértékkel kapcsolatos információkat csak egy adagra vonatkozóan is fel lehet tüntetni. Az EP (313. mód.) és a Tanács álláspontja egyaránt törölte ezt a lehetőséget. A Tanács előírja, hogy a tápértékkel kapcsolatos információkat minden esetben 100 g vagy 100 ml adag alapján kell megadni, és az egy adagra vonatkozó információkat kiegészítő önkéntes nyilatkozatban lehet feltüntetni. Ugyanakkor az EP javasolja, hogy az információkat minden esetben 100 g vagy 100 ml adag alapján és egy adagra vonatkozóan kell megadni. A Bizottság szerint az EP javaslata nem elfogadható, mivel többletterhet jelentene az iparágra. A tanácsi álláspontot illetően a Bizottság elfogadja, hogy az ugyanazon az alapon megadott tápérték-információk segítségével a fogyasztók könnyebben össze tudnák vetni a különböző élelmiszerek tápanyag-összetételét.

3.4. A Bizottság által változtatás nélkül vagy újraszövegezés után elfogadott, a tanácsi álláspontban első olvasatban azonban érvényre nem jutó európai parlamenti módosítások:

Számos, az EP első olvasatban elfogadott álláspontjában lévő módosítást – amelyek közül néhány szerkesztési jellegű – elvben elfogadott a Bizottság. Azokat a kérdéseket, amelyek esetében az EP és a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja egyértelműen eltér egymástól, az alábbiakban részletesen tárgyaljuk. Említésre kerül néhány olyan változtatás is, amely az anyagokkal kapcsolatos kérdéseket érintett, és amely új rendelkezések az EP álláspontjába történő beillesztését vonta maga után. Ezeket a Bizottság elvben elfogadta, azonban nem kerültek be a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjába.

A tápanyag-összetétellel kapcsolatos tájékoztatás a fő látómezőben (a csomagolás elülső felületén): Az EP álláspontjáról szóló bizottsági közleményben a Bizottság jelezte egyetértését a csomagolás elülső felületén feltüntetendő kötelező tápértékjelölésről öt tápanyag (energia, zsír, telített zsírsavak, cukrok és só) (313. mód.), továbbá a Bizottság elvben egyetértett az EP 162. módosításával, amely szerint a különleges táplálkozási célú élelmiszerekről szóló 2009/39/EK irányelv keretében szabályozott élelmiszerek esetében az elülső felületén feltüntetendő jelölésre vonatkozó előírást egyértelművé kell tenni. A Bizottság csatolt nyilatkozata különösen megjegyzi, hogy a Bizottság sajnálattal veszi tudomásul a Tanács azon álláspontját, hogy eltávolít bizonyos, az elülső csomagoláson feltüntetendő tápanyag-információkat. Ebben a kérdésben a Bizottság továbbra is úgy véli, hogy az elülső csomagoláson feltüntetendő jelölés lehetővé tenné a fogyasztók számára, hogy a tápértékre vonatkozó információkat az élelmiszerek megvásárlásakor azonnal láthassák, és a Bizottság fenntartja a jogot, hogy támogassa az EP arra vonatkozó álláspontját, hogy az elülső csomagolásnak tartalmaznia kell öt tápanyaggal kapcsolatos információkat.

Az élelmiszer-ipari vállalkozó neve: Az EP álláspontja (100. mód.) szerint nem csupán azon élelmiszer-ipari vállalkozó nevét és címét, akinek neve vagy cégneve alatt a terméket forgalomba hozzák, hanem magának az élelmiszer gyártójának a nevét, cégnevét vagy védjegyét is kötelező lenne feltüntetni. A Bizottság elfogadta az EP módosítását. A Tanács álláspontja ugyanakkor az, hogy az élelmiszer-ipari vállalkozó nevét kell feltüntetni, mint a címkézés felelőse, vagyis azért a vállalkozóért, akinek neve vagy cégneve alatt az élelmiszert forgalomba hozzák, vagy –

amennyiben ez a vállalkozó nem rendelkezik az Európai Unión belüli székhellyel – az élelmiszert az európai uniós piacra importáló vállalkozóét. A Bizottság továbbra is támogatja az EP álláspontjában kifejezett szándékot, mivel az biztosítaná a fogyasztó számára az átláthatóságot a termék gyártójával kapcsolatban.

Minőségmegőrzési időtartam: A Bizottság egyetértett az EP arra vonatkozó álláspontjával (61. mód.), hogy egyértelművé kell tenni a különbséget a „fogyaszthatósági időtartam” és a „minőségét megőrzi ...-ig” időpontok között. Az Európai Bizottság által a közelmúltban végzett vizsgálat⁴ szerint az élelmiszer-pazarlás óriási mennyiségű, háztartásonként átlagosan mintegy 76 kg/fő/év hulladékot tesz ki, amelynek 60 %-a elkerülhető lenne. Az elkerülhető pazarlás egy része az időtartam-jelölési rendszer nem megfelelő megértésének tulajdonítható.

A rendelet hatálya: Az EP javaslata szerint (39. mód.) a rendelet ne vonatkozzon olyan szállítóeszközökön, például repülőgépeken és vonatokon nyújtott étkeztetési szolgáltatásokra, amelyek útvonala nem teljes egészében az EU területén van. A Bizottság úgy véli, hogy érdemes tovább mérlegelni azt a kérdést, hogy a rendeletet miként lehet alkalmazni a szállítóeszközökön nyújtott étkeztetési szolgáltatásokra.

Ugyanebben a módosításban az EP javasolta azt is, hogy a rendeletnek a bizottsági javaslat (15) preambulumbekendését tükröző rendelkező részébe be kellene venni azt, hogy egyes tevékenységek nem tartoznak a rendelet hatálya alá. Ebben az esetben a Bizottság megjegyzi, hogy a Tanács gondosan mérlegelte a kérdést és úgy határozott, hogy nem vesz be ilyen rendelkezést a rendelkező részbe. A preambulumbekendés iránymutatást nyújt a rendelet alkalmazásának tervezett hatályáról, így ebben a kérdésben a Bizottság nem helyezkedett szembe a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjával.

Az összetevő meghatározása: A Bizottság eredeti javaslata a hatályos jogszabályokhoz képest egy egyszerűsített megközelítést tartalmazott az „összetevő” meghatározására vonatkozóan. Azóta felvetődött, hogy a Bizottság által javasolt egyszerűsített megközelítés befolyásolja az általános címkézésről szóló 2000/13/EK irányelvben meghatározott „összetevő” kifejezésre hivatkozó más jogszabályok alkalmazását. A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy az „összetevő” a 2000/13/EK irányelvben megadott és az EP 49. módosításának figyelembevételé után módosított meghatározása lépjen a Bizottság eredeti javaslata helyébe. A megközelítésben bekövetkezett változás befolyásolná néhány további cikk szövegének megfogalmazását.

Vegyes húsdarabokból álló hús jelölése: A 276. és 293. módosításban az EP javasolta, hogy abban az esetben, ha egy élelmiszer vegyes húsdarabokból álló húsból áll, akkor ezt fel kell tüntetni a csomagolás elülső felületén vagy társítani kell az élelmiszer nevével. A Bizottság véleménye szerint ez a javaslat biztosítaná a fogyasztók tájékoztatását az általuk vásárolt élelmiszer különleges jellemzőiről. A Bizottság elvben elfogadja a módosításokban kifejezett szándékot, azonban úgy véli, hogy a rendelkezés szövegezését felül kell vizsgálni.

Hozzáadott fehérjét és/vagy vizet tartalmazó hús jelölése: A Bizottság elvben elfogadta az EP álláspontját, amely szerint egyes, hozzáadott fehérjét és/vagy vizet

⁴ <http://ec.europa.eu/environment/eussd/reports.htm>

tartalmazó hús- és haltermékek címkéjén fel kell tüntetni a hozzáadott fehérje eredetét és a hozzáadott víz jelenlétét (207. és 226–228. mód.). A hozzáadott fehérje feltüntetésére vonatkozó európai parlamenti módosítások összhangban vannak a jelenlegi jogszabályok Bizottság általi értelmezésével.

A Bizottság támogatott egyéb módosításokat is, így például: **fagyasztott termékek „gyártási időpontjának” jelölése**: (62., 97., 140., 141. mód.), **derogáció mikrovállalkozások számára** (104. mód.), **a felhasználási és tárolási útmutatóval kapcsolatos további információk** (142. mód.), **feltételek bevezetése a „vegetáriánus és vegán” önkéntes jelöléshez** (175. mód.), **kolbászbél** (229. mód.). Amennyiben a második olvasatban ezeket mérlegelnék, akkor a Bizottság megfontolná a vonatkozó rendelkezések beillesztését.

3.5. A Bizottság és a Tanács által elutasított és a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontjában nem szereplő európai parlamenti módosítások:

Olvashatóság: A Bizottság nem fogadta el az EP olvashatósággal kapcsolatos álláspontját (53., 334., 111–113. mód.), amely törölte a legkisebb betűméretre vonatkozó előírást és javasolta, hogy iránymutatások révén olvashatósági kritériumokat kell meghatározni. A Tanácsnak az olvashatósággal kapcsolatosan első olvasatban elfogadott álláspontja fenntartja egy mérhető kritérium megadását magában a rendeletben, és segít egyértelművé tenni ezt a rendelkezést azzal, hogy hivatkozást tartalmaz a legkisebb betűméretre vonatkozóan. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a legkisebb betűméret kritériumaival kapcsolatos tanácsi álláspont javít az eredeti javaslaton, ezért elfogadható.

A rendelet hatálya: a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja támogatja a Bizottság javaslatát a rendelet hatályának kiterjesztéséről valamennyi, a végső fogyasztóknak szánt élelmiszerre, továbbá a rendelet általános fogyasztóközpontú célkitűzését. Sem a Bizottság, sem a Tanács nem fogadta el az EP első olvasatban elfogadott azon álláspontját, hogy a rendelet hatályát az előre csomagolt élelmiszerekre kell korlátozni (38. és 39. mód.), valamint azt, hogy csökkenteni kell a rendelet fogyasztóközpontú szemléletét (66. mód.).

Tápértékjelölés: a Bizottság nem fogadott el az EP első olvasatban elfogadott álláspontjából számos, a tápértékjelölés bizonyos szempontjával kapcsolatos új rendelkezést. Például a kötelező tápanyagjegyzék kiterjesztése a fehérjékre, rostokra és a transzsírsavakra (144. mód.) és a további önkéntesen feltüntetendő tápanyagok jegyzékének kiterjesztése (145. mód.); az energiatartalomra vonatkozó, a csomagolás elülső felületén feltüntetett információ konkrét formátumban való megismétlése a Bizottság szerint az információ reprodukálása (158. mód.); a beviteli referenciaérték alapjára vonatkozó nyilatkozat feltüntetésének előírását (151. mód.) nem tartották szükségesnek; számos javasolt kivétel a kötelező tápértékjelölés alól; valamint az energiatartalom mértékegységének nemzetközi rendszerére (kJ) történő hivatkozás törlése (246., 248., 319. mód.). A Tanács első olvasatban kialakított álláspontja nem tartalmazza az EP által javasolt ezen változtatásokat.

Alkoholtartalmú italok: A Bizottság számára nem volt elfogadható az EP azon álláspontja, hogy valamennyi alkoholtartalmú italt ki kell vonni az összetevők felsorolására és a tápértékjelölésre vonatkozó előírás alól a Bizottság jelentésének elkészültéig (145. és 294. mód.). Álláspontjában a Tanács azt javasolja, hogy az összetevők felsorolására és a tápértékkel kapcsolatos információ feltüntetésére

vonatkozó előírást ki kell terjeszteni azokra az alkoholtartalmú italokra is, amelyek a Bizottság javaslata értelmében már mentesített termékek versenytársainak minősülnek. A Bizottság elfogadja a megközelítést, hogy a versenytárs termékeket azonos módon kell kezelni. A Bizottság azonban lényegesnek tartja, hogy az azonnal fogyasztható, kevert alkoholtartalmú italokon fel kell tüntetni az összetevőkkel és a tápanyagok összetételével kapcsolatos információkat.

Származási hely jelölése: A származási hely jelölésével kapcsolatos bizottsági javaslat fenntartja a bizottsági javaslat elvét, amely szerint abban az esetben, ha egy élelmiszer származási helye meg van adva, és az elsődleges összetevő származási országa nem egyezik meg az egész termék utolsó lényeges módosításának helyével, akkor az elsődleges összetevő származási helyét is meg kell adni. Az EP álláspontja az volt, hogy ezt a rendelkezést törölni kell (172. mód.), ami azonban nem elfogadható a Bizottság számára, mivel a szándék az esetlegesen félrevezető származásihely-jelölések megelőzése.

3.6. A Tanács által bevezetett új rendelkezések

Olvashatóság: a korábban említetteknek megfelelően a tanácsi szöveg fenntartja a Bizottság azon javaslatát, hogy a legkisebb betűméretet bele kell foglalni a rendeletbe, azonban egy fontos pontosítást is tartalmaz a betűméret meghatározásának módjára vonatkozóan. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Tanács álláspontja a legkisebb betűméretre vonatkozó kritériumokról javít az eredeti javaslaton.

Allergiát vagy intoleranciát okozó anyagok jelölése: Az allergiát vagy intoleranciát okozó egyes anyagok jelöléséről szóló cikkben a tanácsi álláspont javasolja az összetevők felsorolását nem tartalmazó termékek címkézésének módjára vonatkozó szöveg pontosítását. A pontosítás helyénvaló és elvben elfogadható, mivel a javaslat megfelel az említett anyagok jelöléséről szóló jelenlegi szabályoknak. A korábban említetteknek megfelelően, a Bizottság ugyanakkor módosítani kívánja az „összetevő” meghatározásával kapcsolatos megközelítést.

Nettó mennyiség: a Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja újra bevezeti azt a lehetőséget a tagállamok számára, hogy meghatározott élelmiszerek esetében fenntartsák a nettó mennyiségnek a rendeletben meghatározottól eltérő módon történő bemutatására vonatkozó szabályokat. A Bizottság elfogadja ezt a javaslatot, amely – részletes európai uniós szabályok hiányában – lehetővé tenné meghatározott élelmiszer-kategóriák esetében a nettó mennyiség bemutatására vonatkozó meglévő megközelítést, különösen abban az esetben, ha az adott termék jellege folyadékról szilárd halmazállapotúvá változhat.

Koffeintartalmú élelmiszerek jelölése: a kinint és koffeint tartalmazó élelmiszerek címkézéséről szóló, 2002. július 18-i 2002/67/EK bizottsági irányelvben (amelyet a 200/13/EK irányelv értelmében fogadtak el) végrehajtási szabályai különleges szabályokat tartalmaznak a koffeint tartalmazó egyes termékek címkézésére vonatkozóan. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja azt javasolja, hogy a címkeszövegben fel kell tüntetni azt is, hogy a terméket terhes nők és kisgyermek nem fogyaszthatják. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja szerint a különleges címkézéssel kapcsolatos kötelezettséget ki kell terjeszteni azokra az élelmiszerekre is, amelyek táplálkozási és élettani célból tartalmaznak koffeint. A

Bizottság elfogadja az elvet, hogy a koffeint táplálkozási vagy élettani célból tartalmazó élelmiszerek címkéjének információkat kell tartalmaznia az adott termékeknek a rendelkezésre álló tudományos ajánlások körébe tartozó különleges népcsoportok általi fogyasztására vonatkozóan⁵

Záró rendelkezések és átmeneti időszakok (45. cikk 54. preambulumbekzdése):

Az EP 194. módosítása javasolta, hogy bizottsági javaslatban a (tíznél kevesebb főt foglalkoztató) mikrovállalkozások számára a kötelező tápértékjelölésre vonatkozó előírás tekintetében biztosított további kétéves átmeneti időszakot terjesszék ki a száznál kevesebb főt foglalkoztató vállalkozásokra. A Bizottság nem fogadta el az EP módosítását.

Az alkalmazás időpontját illetően, a tápértékjelölésről szóló szabályok két lépésben történő, a mikrovállalkozások számára további kétéves alkalmazkodási időszakot biztosító alkalmazása helyett a tanácsi szöveg azt javasolja, hogy amennyiben a tápértékkel kapcsolatos információk vannak megadva, akkor azoknak a rendelet hatálybalépésétől számított három év eltelté után meg kell felelniük az új előírásoknak. A tápértékkel kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség azonban csak a hatálybalépéstől számított öt év eltelté után lép érvénybe.

A Tanács álláspontja tartalmaz egy új rendelkezést, amely szerint átmeneti időszakot kell biztosítani az új előírások alkalmazásához, továbbá az átmeneti időszak vége előtt forgalomba hozott termékek a készletek kifogyásáig értékesíthetők. A Tanács továbbá javasolja, hogy az alkalmazás időpontja bármely naptári év április 1-je legyen, kivéve ha sürgősségi intézkedésekre kerül sor. A Bizottság elfogadja a Tanács álláspontját a rendelet alkalmazására és az átmeneti intézkedésekre vonatkozóan.

A felhatalmazás gyakorlása és a hatáskörök átruházása a teljes szövegben:

A Tanács álláspontjában a hatáskörök átruházásának kiigazítása nagyjából összhangban van a Bizottság megközelítésével, és megfelel a javasolt hatáskör-átruházás körének. Vannak bizonyos eltérések a Bizottságnak az EP véleményére adott megközelítéséhez képest, azonban az elnökségi szöveg kontextusában a felhatalmazások megfelelőek és elfogadhatóak, kivéve a hús származásának kötelező jelölésével összefüggő intézkedésekre vonatkozóan javasolt végrehajtási hatásköröket.

A Tanács által bevezetett alábbi módosítások szintén elfogadhatóak a Bizottság számára:

- Olyan kijelentés beillesztésének lehetősége, amely elmagyarázza, hogy a són feltüntetett tápanyag-információ természetes formában előforduló nátriumra/sóra vonatkozik. Ez az önkéntes jelölés pontosítást nyújt;
- A nemzeti intézkedésekről szóló fejezet – a Tanács módosította a Bizottság eredeti javaslatának 37. cikkét, amely pontosítja a fejezet hatályát;
- V. melléklet – a „kiolvasztott” jelölésre vonatkozó új előírás;

⁵ Az élelmiszerügyi tudományos bizottság 1999. január 21-i véleménye a koffeinről és az „energiaitalok” összetevőjeként használt egyéb anyagokról.

- VI B. fejezet – annak kötelező jelölése, hogy a hidrogénezett olaj vagy zsír teljesen vagy részben hidrogénezett;
- IX. melléklet – a „minőségét megőrzi ...-ig” időpont jelölése alóli kivételek törlése egyes termékek esetében;
- XI. melléklet – referenciamennyiség módosítása a vitaminok és ásványi anyagok jelentős mennyisége esetében;
- A vitaminok és ásványi anyagok bemutatásának sorrendjéről rendelkező melléklet (a Bizottság eredeti javaslatának XIII. melléklete) javasolt egyszerűsítése elfogadható.

3.7. Főbb problémák a Tanács első olvasatbeli álláspontjának elfogadásakor

A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja a Bizottság javaslatától eltérő elemeket tartalmaz. A fentiekben kiemeltéknek megfelelően ezek különösen a tápértékjelölés egyes szempontjait, a származási hely jelölését, a gyártó nevének beillesztését és az összetevő meghatározását érintik.

4. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság megítélése szerint a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja a Bizottság javaslatától eltérő elemeket tartalmaz. A még meglévő aggályok ellenére, a jogalkotási folyamat előrehaladása érdekében a Bizottság nem helyezkedett szembe a Tanács által minősített többséggel elfogadott állásponttal.

A Bizottság a csatolt nyilatkozatban jelezte a Tanács felé, hogy különösen a Tanács azon döntését sajnálja, amelynek alapján törölték a csomagolás elülső felületén feltüntetendő tápérték-információkra vonatkozó előírást.

MELLÉKLET

A Bizottság nyilatkozata

A kompromisszum szellemében a Bizottság nem helyezkedik szembe a minősített többséggel megszavazott elnökségi szöveggel, jóllehet maradtak még aggályok, ugyanis az elnökségi szöveg tartalmaz néhány olyan elemet, amely eltér a Bizottság javaslatától, továbbá néhány jogi elemet, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződéssel összhangban át kell dolgozni. Továbbá, a Tanács nem fontolta meg az EP első olvasatban kialakított véleményét, ezért az elnökségi szöveg nem tartalmazza az EP módosításait, amelyek elfogadhatóságát a Bizottság korábban jelezte.

A Bizottság sajnálattal veszi tudomásul különösen azt, hogy a Tanács úgy döntött, törli a „csomagolás elülső felületén” feltüntetendő tápanyag-információkat. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy ez gyengíti a fogyasztók szemszögéből a tápanyag-információk kötelező feltüntetéséből származó előnyöket, továbbá meg van győződve azokról az előnyökről, amelyeket a csomagolás elülső felületén feltüntetendő információk jelentenének a fogyasztók számára azáltal, hogy az élelmiszerek megvásárlásakor azonnal láthatnák a tápértékkel kapcsolatos információkat.